

استاد
سیاوش پازوکی

فینال

جمعه‌بندی ترم دوم

فارسی
پایه دهم

بِرْهَ - اَبْرِ

معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای

ب) در نوای طوطیان حاذق بدی

جیمه دست - ماهر

کدام واژه‌ها در دو متن زیر، معنای مشترکی را به ذهن می‌رسانند؟

الف) «هرچند تدبیر در هنگام بالا فایده بیشتر ندهد، با این همه عاقل از منافع دانش هرگز نومید نگردد.»

ب) «بدانست کاویخت گرد آفرید / مر آن را به جز چاره درمان ندید»

هم معنی

در کدام گزینه هر سه کلمه رابطه ترادف ندارند؟

رابطه های معنایی

اسب و اسب و اسب و اسب

الف) گمیت، باره، سمند // اسب زرد

ب) گبر، ترگ، خود // لباس جنلی // لاله خود

ج) حصار، باره، دژ // لاله خود

۱) پادشاه (هم معنی)

۲) تضاد (ضد هم)

۳) تناسب (با هم در یک گروه هستند) مداد - خودکار

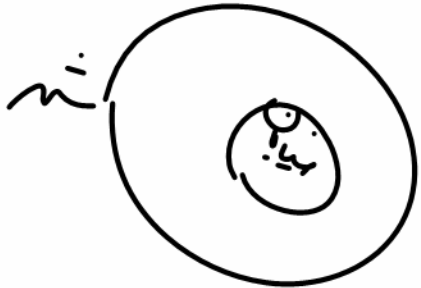
۴) تضاد (با هم در یک گروه هستند) میز - صندلی

خانه - منزل

سب - روز

مداد - خودکار

صیابان - شهر

صند جوړی شیود علاؤنوسر
حرف حساس

کدامیک از واژگان زیر، اهمیت املائی کمتری دارد؟

الف) رحمت ۲

ب) آیت ۲

ج) دین ✓

د) سود ۱

واژه درست را از بین واژه های داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید.

الف) به جای دیوار، تلی از آجرهای شکسته و پاره های خشت و (خورده های / خرده های) گچ روی هم ریخته بود.

ب) آنها از بین گل و لایی که حاصل (جزر / جذر) و مدّ آب خور است خود را به قایق ها می رسانند.

در کدامیک از موارد زیر نادرستی املائی بیشتری دیده می‌شود؟

الف) پس به ضجرا و مصادره از وی بازستانی و در خزینه نهی، درویش و رأیت را چه سود دارد؟

ب) خلف سدق نیاکان هنرور خود بود و نمایش نیمرخ زنده‌گان راضی در بر داشت. ۱۱

زنده ← زید و هم و جرانوس خط بست

در گروه کلمات زیر، **چهار واژه نادرست املائی** بیابید و شکل درست آنها را بنویسید.

اشباه

استعداد و قریحه، **تقریض** و **مطلب** ستایش آمیز، **اشباح** و **همانندها**، **فرقت** و **وصلت**، **وقاحت** و **بی شرمی**،

طرب

معلوف و **خو گرفته**، **اوان** و **هنگام**، **اندوه** و **ترب**

مألوف
الفت لرفده

اشباه

اشباه جمع همانند - نصیر جمع

اشباح

اشباح جمع سابه - اوع - تارلی جمع

هم او

بورد مفهومی

در کدامیک از جمله های زیر حذف به قرینه معنایی وجود دارد؟

الف) حرام از یک کف دست کاغذ و یک بند انگشت مداد که خسرو به مدرسه بیاورد.

ب) همنشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد است.

لفظی

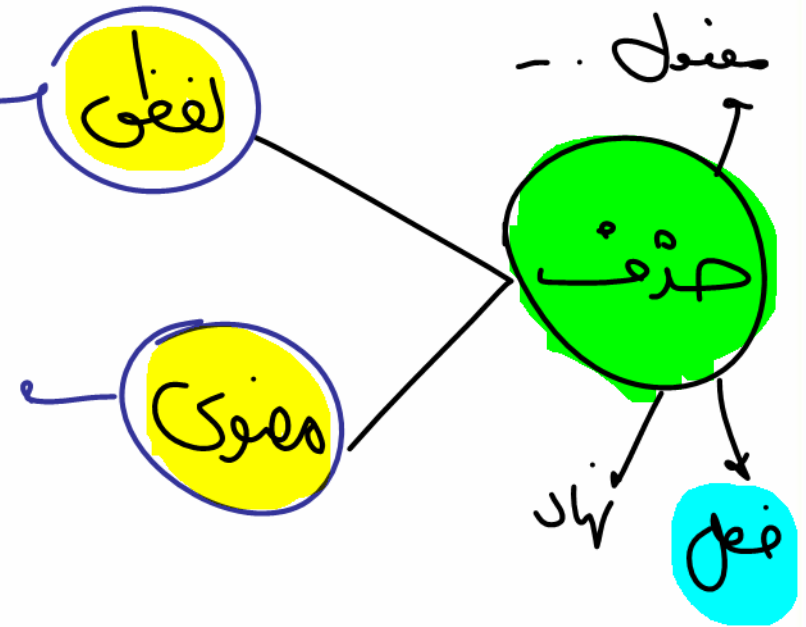
جدویسری که تکرار

عین لکه حذف شده در عبارت هو خود است

عین لکه حذف شده در عبارت هو خود است

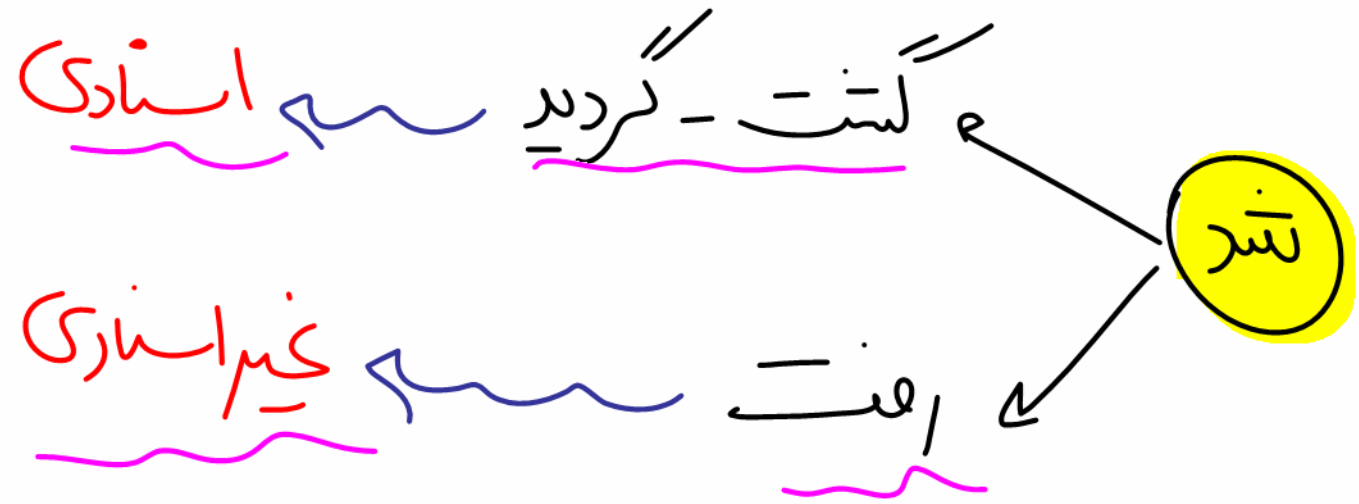
خود همان از یک جمله متوجه است

حذف شده می شوم

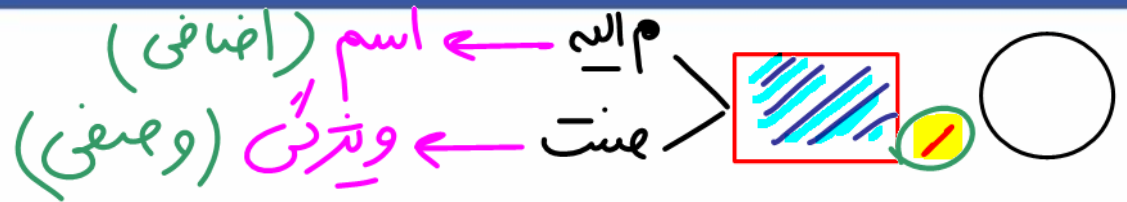

تفاوت معنایی فعل «شد» را در گزینه‌های زیر بررسی کنید.

الف) روز سیوم به مجلس وزیر شدیم. رفتیم (غیراسناری)
ب) آن مرد خجل شد و عذرها خواست. گشت - گردید (اسناری)

شبه نهایی ۱۴۰۲

با توجه به بیت «بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد» به موارد زیر پاسخ دهید.

نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. نهاد - مفعول - فاعل - متمم - **م اللیه** - صفت - صید

بخش ۱۴۰۳

با توجه به سروده زیر **درستی** یا **نادرستی** هر یک از گزاره ها را تعیین کنید.

تو را جنوب نامیدم / ای **چون** سبزه برآمده از دفتر روزگاران / ای مسافر دیرین بر روی خار و درد / ای چون ستاره فروزان «**وصفی**»

الف) «دفتر روزگاران» و «ستاره فروزان» ترکیب **اضافی** اند. (درست / نادرست)

ب) «چون» نقش **منادایی** ندارد (درست / نادرست)

نقش دستوری واژه مشخص شده در بیت ، زیر با نقش دستوری کدام واژه مشخص شده در ابیات یکسان است؟

« معلم را عادت بود که نقشه نیم کاری با خود به کلاس آورد »

مفعول (circled in blue)
مفعول (circled in yellow)
مفعول (circled in green)
مفعول (circled in red)

الف) گوش کن پند ، ای پسر وز بهر دنیا غم مخور / گفتمت چون در حدیثی گر توانی داشت گوش

مفعول (circled in blue)
مفعول (circled in yellow)
مفعول (circled in green)
مفعول (circled in red)

ب) لاله ، دیدم روی زیبای توام آمد به یاد / شعله دیدم ، سرکشی های توام آمد به یاد

مفعول (circled in blue)
مفعول (circled in yellow)
مفعول (circled in green)
مفعول (circled in red)

نادر / صفول / مندر / مسم / هم اله / هست / فتر / صارا

نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید.

الف) نگرش تو باید هر لحظه **نوشود** ^{مقد} **انباری**

فعل های انباری ^{نله}
است بود شد است خرید
^{مقد}

ب) الهی فضل خود را یار ما کن

مهرانرم (صارا)

نهایی ۱۴۰۲

نقش دستوری واژه های مشخص شده در کدام گزینه ها یکسان است؟ *مفعول*

(الف) آب اجل که هست *مفعول* گلوگیر خاص و عام (ب) اما برایمان شکوه و درخشش به ارمغان می آورد

(ج) سال بعد با *مفعول* رسوایی شکست خورد (د) گرد و غبار جاده ها زیاده سبک شده بود

اسنادی
مفعول
صنیرا؟

نهایی ۱۴۰۲

نقش دستوری اجزای مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟ *مفعول*

(الف) شکوفایی گستره تو دل انگیز است *اسنادی* (ج) من به تو شور و شوقی خواهیم آموخت.

(ب) آسمانی که پس از بارش باران، صاف و روشن است. (د) این تلاوت قرآن بیست *اسنادی*

(۴) الف و د

(۳) ب و ج

(۲) ب و د

(۱) الف و ب

نقش ضمیر های پیوسته «متصل»

کم
بیت
ریش
مان
آن
شان

مفعول

ای صبح دم بین به کجا می فرستمت

ناگهانش یافتم با دل نشسته رو به رو

گفتمت چو در حدیثی گر توانی داشت هوش

که دوستان اگر م دل دهند ، جان ندهند

حسنبت به اتفاق ملاحات جهان گرفت

لاله دیدم ، روی زیبای توام آمد به یاد

متمم

م الیه

مفعول
تو را به کجا می فرستم

متمم
به تو یافتم

م الیه
حسنبت به اتفاق

ضمیر = ام

نقش ضمیر های پیوسته «متصل»

تَنَم گر بسوزی ، به تیرم بدوزی
جدا سازی ای خصم ، سر از تن من

نقش ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است؟
الف) که دوستان اگرم دل دهند، جان ندهند → اگر به من دل بدهند.

ب) فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد → فرشته تو را به دست.

ج) از روی لطف بگویش که جانگه دارد → به او بدو

د) پیاده پیاموزمت کارزار ← به تو پیاموزم

ماضی بعید

عطف

با توجه به متن زیر درستی یا نادرستی عبارتها را مشخص کنید.

«سرورم / جز تو کسی نمانده است» که در زندگی ما نخل و عنب و تاکستان بکارد».

الف) زمان فعلها به ترتیب ماضی بعید و مضارع التزامی است. نادرست

ب) نوع «و» مشخص شده عطف است. درست

ب + ط + د + د
(بن مضارع شناس)

بن ماضی بعید

بن ماضی + و + بود

ماضی بعید

عطف داخل جمله

بن جمله ها

ایضا

9

بن ماضی

مضارع التزامی ← ب + بن مضارع + شناس

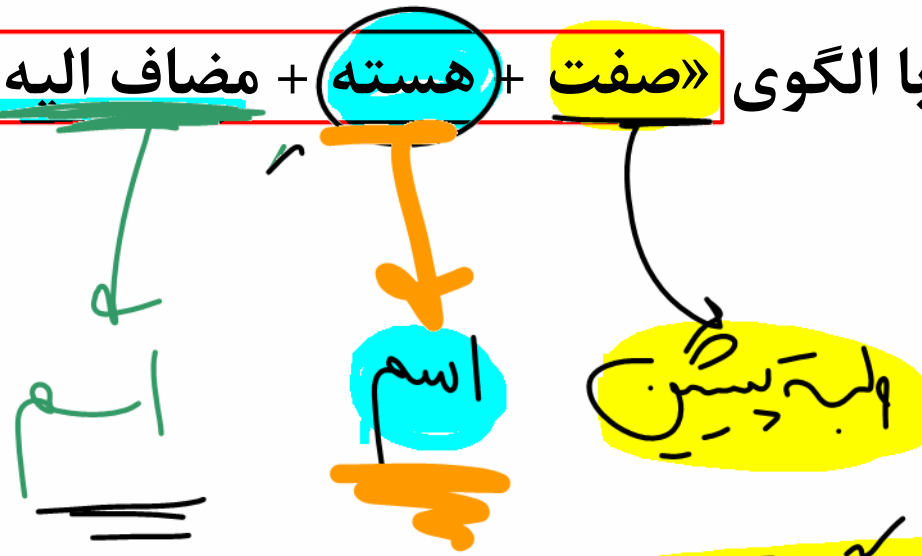
بن مضارع

مضارع اخباری ← ه + بن مضارع + شناس

هسته ۱۴

با توجه به بیت «وین بوم محنت از پی آن» که کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد»

یک گروه اسمی مطابق با الگوی «صفت + هسته + مضاف الیه» بنویسید.

این ان همین همان ربه قران

هر چه هیچ ربه ربه اعداد

تسین

این بوم محنت

نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید

ماد

الف) ای سرور باران ها و فصل ها

ب) غمی شد ز پیکار دست سران

دست سران از بیچار غمی شد

نهاد

ماد

ماد

نهایی ۱۴۰۲

نوع حرف « را » در جمله زیر را بنویسید

ده دینار تو را دهم اگر تو این صندوقچه من از اینجا برآوری»

را حرف اضافه (متحرک)

نهایی ۱۴۰۲

نوع « را » در مصراع « مرا مادرم ، نام مرگ تو کرد » را بنویسید.

مادرم نام من

پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

الف) در مصراع «سپهد، عنان اژدها را سپرد» نوع «را» (حرف اضافه) / نشانهٔ مفعول) است.

ب) در بیت «به خون گر کشی خاک من دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من» واژهٔ (دشمن) / خاک) در نقش **منادا** به کار رفته است.

سپهد عنان **به** اژدها سپرد

واژه پیرو

در جمله « به شامگاه چنان بنگر که گویی روز بایستی در آن فرو می رود »

جمله پیرو را مشخص کنید

واژه (پیرو)

هسته (پایه)

آن تا چون زبرا

[]

واژه ساز

نه تا چون آن زبرا

هسته (پایه)

واژه (پیرو)

آن

و وی

اما

[]

[]

حرف ربط

(بن یا جمله)

هم پایه ساز

(و وی یا اما)

در جمله ای که حرف ربط هم پایه ساز داریم

نداریم

جمله هست / پیرو نداریم

سیاوش بازوکی

با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

حرف ه
اسناری
بور

مند

«زنی بود بر سان گردی سوار / همیشه به جنگ انرون نامدار»

کجا نام او بود گرد آفرید / زمانه از مادر چنین ناورید»

مند

الف) نقش واژه مشخص شده با کدام واژه در مصراع دوم بیت اول یکسان است؟

ب) در بیت دوم کلمه کیا حرف پیوند وابسته‌ساز است.

نله ← «کیا» هرگاه معنای اولی، بدهر حرف ربط وابسته‌ساز است.

با توجه به متن های داده شده به سوالات پاسخ دهید.

«کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام»

«بدان که قرآن مانند است به بهشت جاودان، در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن هزار

گونه حکمت است».

الف) کدام کلمه هم آوا دارد؟ **قضا**

ب) یک کلمه دو تلفظی مشخص کنید

قضا / تقدیر - سرنوشت / غذا / خوراک
جاودان / جزا / جناب

در بیت «یکی تیر زد بر بر اسب اوی / که اسب اندر آمد ز بالا به روی»

ویژگی قهرمانی حماسه مشهود است یا ملی؟

صعاب ← شعری در مورد جنگ و دلاوری

زمینهای صعب

۱. مدنی و میهنی ← در مورد اعتقادات لذت‌شان / ادب، رسوم / کشور / سرز / بوم / یادش می / تاج و تخت
۲. قهرمانی ← در مورد ویژگی‌ها و توانایی‌های قهرمان داستان باشد (جنابوری / سفاکاری / شیراندازی)
۳. خرق عادت ← اشاره به موجود یا پدیده‌ای خارج از عاده و غیرقابل باور برای ما
۴. داستانی ← بیتی که زمین‌ها را قبل نباشد

درس عظمت نگاه از کتاب «مائده های زمینی و مائده های تازه» اثر اندره زیند انتخاب شده است.

۱۸

نام پدید آورندگان کدام آثار در مقابل آن درست ذکر نشده است؟

(الف) ارزیابی شتاب زده: جمال میرصادقی ~~جلال آل احمد~~

(ب) اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی ✓

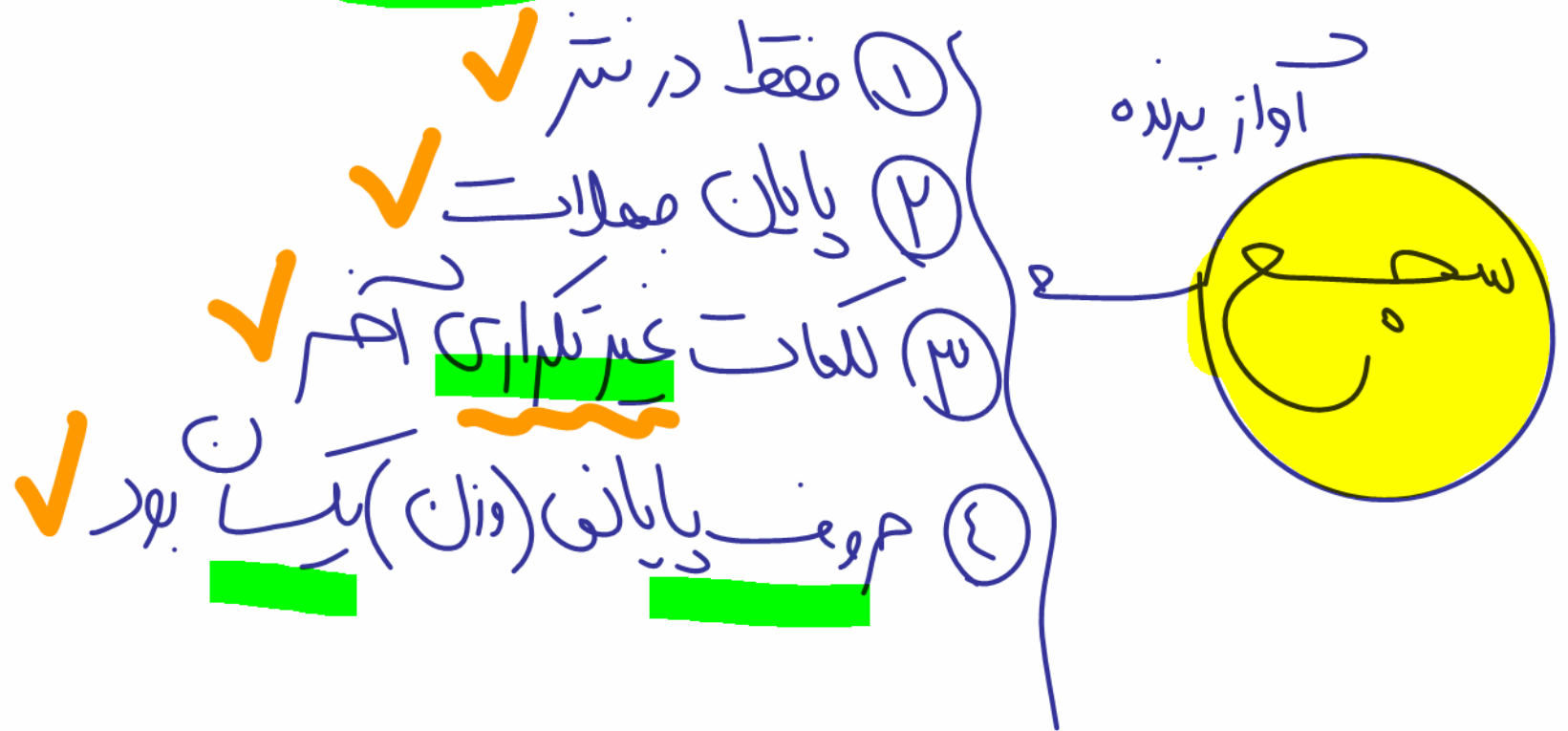
(ج) من زنده‌ام: معصومه آباد ✓

(د) سمفونی پنجم جنوب: نزار قبانی ✓

(ه) گوشواره عرش: مرتضی آوینی ~~علی موسوی گرمارودی~~

در جمله‌های زیر کدام کلمات آرایه **سجع** را به وجود آورده‌اند؟

«الهی **حجاب‌ها** را از راه **برداری** و **ما را به ما مگذار**».

توضیح

در بیت زیر کدام دلیل شاعرانه باعث **حسن تعلیل** شده است؟

«بید مجنون در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود بجز شرمندگی»
میره ندارد

حسن تعلیل ← دلیل غیرواقعی برای یک اتفاق و پدیده واقعی

آرایه مناسب هر بیت را از ستون سمت چپ انتخاب کنید.

ادم‌ها

زما

استعاره از

الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد	۱- جناس
ب) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبنوس	۲- استعاره
ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید	۳- تمثیل
د) گه به دهان بر زده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف	۴- اغراق ۵- ایهام

صنایع ناقص (بافسان)
 ۱) اختلاف در تلفظ

بوی
 رایحه OK
 امید و آرزو OK

مفهوم هر یک از کنایه‌های مشخص شده را بنویسید

شجاع و دلجو

الف) اینان دریادلان صفشکنی هستند که دل دشمن را از رعب و وحشت می‌لرزانند.

ب) بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند.

عصبانی شدن

آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.

مثل بنبرگان

الف) با صدایی که گویی از ته چاه در می آمد گفت: «داد نزن، من گوش استماع ندارم لمن تقول» (تضمین / تلمیح)

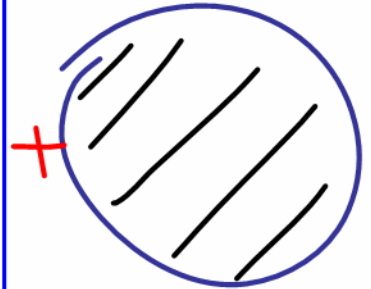
ب) از سوی خانه بیامد خواجه اش / بر دکان بنشست فارغ خواجهوش (استعاره / تشبیه)

ج) ای سرزمینی که خاکت / خوشه های گندم می روید و پیامبران بر می خیزند. (نماد / جناس)

تشبیه درون اللفظی

ادوات تشبیه

و تش
صفتا
اسما
سا
وار
فتش

الف) صدای
چاه
دستان

ب) جمله
سوی
خواجه

دهوش
پهلوش
کم به صفت
کم کس صفت
غول آقا
مقا آقا

دریا لایا
پریا
مهریا
مهریا

کلی وار
صرب وار

مفهوم مشترک ابیات زیر را بنویسید.

الف) حدیث دوست نگویم مگر به حضرت دوست / که آشنا سخن آشنا نگه دارد

ب) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی / گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

۲۸

در د ۲۸ | افقاً ۲۸ ✓ ✓ می مهر

(راز داری عارفانه)

خواجه نظام الملک در عبارت

«شهر را از عدل دیوار کن و راه ها از ظلم و خوف پاک کن که حاجت نیست به گل و خشت و

سنگ و گچ»

چه چیزی را لازمه امنیت پایدار در مملکت دانسته است؟

سوال —

متن‌ها را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید

«معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت. «صاد» معلم ما بود، کارش نگار نقشه‌قالی بود.»

«تدبیر برادران برخالف تقدیر رحمان آمد، تا عالمیان بدانند که هرگز کید کاپیدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید.»

الف) نویسنده در توصیف معلم خود به کدام ویژگی‌های اخلاقی او اشاره کرده است (ذکر یک مورد کافی است)

ب) در متن دوم چه چیزی در تقابل با مثبت الهی قرار گرفته است؟

عدم (دروسی)

مفهوم مناسب هر گزینه را از ستون سمت چپ انتخاب کنید. (یک مورد اضافه است)

الف) هر آنکه گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام	۱_ متغیر بودن ایام
ب) سر گرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید	۲_ شومی سرنوشت
ج) دوران روزگار به ما بگذرد بسی / گاهی شود بهار و دگر که خزان شود	۳_ مجال ندادن به ظالم
د) اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.	۴_ ظلم پذیری
	۵_ <u>همنشین مهربان و دلسوز</u>

مراعات اندیش

با توجه به متن به پرسش‌ها پاسخ دهید

«دشمن در برابر ایمان جنود خدا، متکی به ماشین پیچیده جنگ است. از همان نخستین ساعات فتح،

هواپیماهای دشمن دشمن در پی تالی شکست بر می‌آیند؛ حال آنکه در معرکه قلوب مجاهدان خدا، آرامشی

که حاصل ایمان است، حکومت دارد».

الف) در این متن نویسنده از تقابل کدام نیروها در برابر هم سخن گفته است؟

ب) مفهوم آیه، «الا بذكر الله تطمئن القلوب» از کدام بخش متن قابل فهم است؟

در بیت «که هم‌رزم جستی هم افسون و رنگ / نیامد ز کار تو بر دوده ننگ»
الف) منظور از «رنگ» در مصراع اول چیست؟ *فرسب صلاه*
ب) مفهوم مصراع دوم را بنویسید.

درس ۱۸

نویسنده در عبارت « برای من خواندن این که شن های ساحل نرم است ، بس نیست ،
می خواهم پاهای برهنه ام آن را حس کنند . به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس
نباشد بیهوده است . » بر چه چیزی تاکید دارد؟

شاید کی بودمانند ریزش

هی فوالم تجربه لغم

کدام گزینه معادل معنایی واژه «گیر» در بیت نیست؟

همی گرد رزم اندر آمد به ابر»

بشد تیز، رهّام با خود و گیر

الف) درع

ب) خفتان

ج) نوعی جامه جنگی

د) پتک

لباس جنگی

فکر اضافه

واژه «برازندگی» در بیت «گُل به همه رنگ و **برازندگی** / می کند از پرتو من زندگی»

با کدام واژه در عبارت زیر، معنی مشترک دارد؟

شایستگی

«مرا در فضل، مرتبه‌ای است زیادت، چون بر رُقعہ من اطلاع یابد، قیاس کند که **مرا** **اهلیت** چیست»

نام

اهلیت من چیست

معنی واژه های مشخص شده را بنویسید

فواست - اراده فراوان

الف) تاریخ مشیت باری تعالی است که از طریق انسان ها به انجام می رسد.

ب) سبک «تقریر» او در انشا تقلیدی بود کودکانه از گلستان سعدی.

بیان - بیان کردن

امارت : پارتی
عبارت : ساختن - ساختمان

شصت ← ۶۰
شصت
المستر موقع سیر اندازگی

در کدام گزینه نادرستی املائی دیده نمی شود؟

الف) دیوار شهر خراب شده است آن را امارت باید کردن.

ب) در نوای طوطیان حاذق بدی ✓

ج) به شصت اندر آورده، تیر خدنگ

د) در دفع مکاید دشمن تأخیر ثواب نبیند.

صواب ← کار درست
ثواب ← پاداش